

PONOVITEV

1. Primerjajte povedi in presodite, ali so podčrtane besede večpomenke ali enakozvočnice.

- a) V novembru so zaključili zadnja obnovitvena dela in grad bo ponovno odprt za javnost. Grad je merska enota za merjenje kotov; polni krog meri 400 gradov.
VEČPOMENKA ENAKOZVOČNICI
- b) Ko sva s fotografom oprezala za biseri Kranja, se je našel trenutek za martinčkanje na soncu.
VEČPOMENKA ENAKOZVOČNICI
- c) Lepega dne so žandarji vdrli v Leopoldovo hišo in njegovo ženo, urejeno in z biseri okrog vratu, zasačili z molitvenikom, polnim lažnih bankovcev.
VEČPOMENKA ENAKOZVOČNICI
- d) Fotografu se je na čelu nabral pot, zato sva sedla v senco Prešernovega spomenika. Tisoč tristo metrov rovov mine neverjetno hitro, saj pot tu in tam popestri kakšen čisto pravi kapnik.
VEČPOMENKA ENAKOZVOČNICI
- e) Zvočno simulacijo zračnega napada spremljajo dodatni posebni učinki, kot npr. tresenje klopi. V jesenskem času so klopi precej nevarni.
VEČPOMENKA ENAKOZVOČNICI
- f) Odrezal je kos kruha. Kos je že odpel svojo jutranjo pesem.
VEČPOMENKA ENAKOZVOČNICI
- g) Na vzpetini je stala obnovljena meščanska hiša z balkonom. Naša založniška hiša se lahko pohvali z organizacijo številnih kulturnih dogodkov.
VEČPOMENKA ENAKOZVOČNICI
- h) Sanja je moja najboljša prijateljica. Tilen pogosto sanja, da leti.
VEČPOMENKA ENAKOZVOČNICI

2. Podčrtajte ustrezno blizuzvočnico.

- a) Skoraj bi se vrezal/urezal!
- b) Zaradi razmer doma je opravičen/upravičen do štipendije.
- c) Kupila si je trenerko/trenirko.
- d) Uspelo jima je osvojiti/usvojiti Triglav.
- e) Ne morem/moram že zdaj razmišljati o poletju.
- f) Preveč je manjkal, snovi ni mogel/moral kar tako nadomestiti.
- g) Drevesa so končno ozelenela/ozelenila.

- h) Trudijo se oživiti/oživeti staro mestno jedro.
i) To rastlino razmnožujemo s podtaknjenci/potaknjenci.

3. Ali sta podčrtani besedi enakozvočnici? Razložite odgovor.

Sladkor se topi v vodi.
Kamenje topi robnike na smučeh.

DA

NE

4. Kaj pomeni beseda jedro v naslednjih povedih? Povežite tako, da na črtico zapišete številko povedi.

1. Sprehodila sva se po mestnem jedru.	___ notranji del semena
2. Pregriznila je zrno, njegovo jedro je bilo že trdo.	___ največji ali najpomembnejši del česa
3. Vsebinsko jedro njegove proze je upor proti materializmu.	___ določena vsebina, glavne značilnosti česa
4. Raziskovala je zgradbo uranovega jedra.	___ pozitivno naelektren središčni del atoma

5. Poved dopolnite z ustrezno besedo iz oklepaja in označite pravilno trditev z x.

Na prehodu po Kranju morate _____ (poskusiti/pokusiti) tudi kranjske kulinarčne dobrote.

___ Besedi poskusiti in pokusiti sta enakozvočnici.

___ Besedi poskusiti in pokusiti sta blizuzvočnici.

6. Prevzetim besedam pripišite sopomenske domače besede ali besedne zveze.

adolescent _____	senzibilen _____
subjekt _____	apoteka _____
sinonim _____	hiponim _____
komunikacija _____	poliglot _____
bodočnost _____	fonetika _____

7. Slogovno zaznamovanim besedam pripišite slogovno nezaznamovane sopomenke.

carsko _____	fenica _____
punca _____	piksna _____

farba _____
bicikel _____
finta _____
štopati _____

fuzbal _____
šraufenciger _____
frendica _____
čilati _____

8. V povedih uporabite protipomenke, vendar ohranite pomen izhodiščnih povedi.

Vsi razen kontrolorjev zračnega prometa so uživali.

Na letalu je prepovedano kaditi.

Stewardese so urejene.

Pogosto letimo nad Slovenijo.

Nebo se je pooblačilo.

Letenje je nevarno.

9. Kaj je značilno za besede, ki tvorijo isto besedno družino? Z x označite pravilni odgovor.

Besede, ki tvorijo isto besedno družino, imajo

- ☐ skupni koren, vendar niso pomensko sorodne.
- ☐ skupni koren in soroden pomen.
- ☐ različen koren, toda soroden pomen

10. Med naštetimi besedami so tudi take, ki imajo skupni koren in so med seboj pomensko sorodne. Podčrtajte jih.

- a) letališče, letak, poletna (jopica), letošnja, letina, atlet, letvica, baletka
- b) gledališče, godba, gledalec, ogledalo, spogledljiv, gledati, razglednica
- c) bojevit, boj, bojler, podboj, naboj, nabit, bojevnica, odbojkar, bajonet

11. Izpišite skupni koren besed.

- a) poljubiti, ljubezen, ljubica, ljubimec, poljub, preljubi _____
- b) noga, nožen, nogavica, dolgonožec, podnožje _____
- c) knjiga, knjižnica, knjigarna, književnost _____
- č) prevoznik, voziti, vožnja, vozilo, voznik, prev _____

12. Podčrtani del povedi zamenjajte z nezaznamovano besedno zvezo in napišite novo poved.

Rdeča nit knjige je, da je treba vztrajati in biti to, kar si.

Zagotovo pa je levji delež k priznanju prispeval roman Nekropola.
